

Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
(Central University)

B-4 Qutub Institutional Area, New Delhi- 110016

संस्कृतमाध्यमेन पाठ्यक्रमाः

(Syllabi in Sanskrit Medium)

शास्त्री (बी.ए.) कार्यक्रम

(स्नातक स्तरीय)

Shastri (B.A.)

Programme

(UG Level)

सत्यापित
VERIFIED

कुलसचिव / Registrar

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

सहायक कुलसचिव (शिक्षणिक)

Assistant Registrar (Academic)

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
(Central University)

B-4 Qutub Institutional Area, New Delhi- 110016

फलित ज्योतिष पाठ्यक्रमः

शास्त्री (बी.ए.) कार्यक्रमः

(स्नातक स्तरीयः)

Shastri (B.A.)

Programme

(UG Level)

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्, प्रथमसत्रम्, प्रथमपत्रम्

(Major Core Course) - I Semester, I Paper

प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः-जन्मपत्रदीपकः अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स - ०४-१=५
प्रथमखण्डः	पञ्चाङ्गपरिचयः, इष्टकालसाधनम्, अभीष्टस्थानस्य-सूर्योदयसाधनम्, चालनम्, ग्रहस्पष्टीकरणम्, भयात-भभोगसाधनम्, चन्द्रस्पष्टीकरणम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	अयनांशज्ञानम्, पलभाज्ञानम्, चरखण्डसाधनम्, लंकोदयमानानि, स्वोदयमानानि।	20	1
तृतीयखण्डः	लग्नसाधनम् नतसाधनम्, दशमलग्नसाधनम्, ससन्धिद्वादशभावसाधनम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	विंशोपकवलसाधनम्, विंशोत्तरी-दशासाधनम्, अन्तर्दशा-साधनम्।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिकमूल्यांकनम्	20	

सन्दर्भग्रन्थाः

१. भारतीयकुण्डलीविज्ञानम्-मीठालाल हिंमतराम ओझा, देवर्षि प्रकाशन, वाराणसी।
२. भारतीयज्योतिषम्-शिवनाथ झारखण्डी, उत्तरप्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ।
३. विद्यापीठपञ्चाङ्गम्-श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली।

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्ष

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

सत्यापित
VERIFIED

कुलसचिव / Registrar
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्, प्रथमसत्रम्, द्वितीयपत्रम्

(Major Core Course) - I Semester, II Paper

द्वितीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः- मुहूर्तचिन्तामणिः शुभाशुभ-नक्षत्रप्रकरणे अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1 = 5
प्रथमखण्डः	तिथीनामीशाः, तिथीनां नन्दादिसंज्ञा, रव्यादिवारेषु निषिद्ध-तिथि-नक्षत्राणि, मासेषु शून्यतिथिनक्षत्राणि तेषां परिहारश्च, मासेषु शून्यराशयः, तिथीषु शून्यलग्नानि, स्थिरयोगास्तेषां साधनविधिः, रवियोगः, वारक्रमेण सर्वार्थसिद्धियोगाः, उत्पातमृत्युकाणसिद्धियोगानां लक्षणानि, अशुभयोगानां परिहारः, समस्त शुभकार्येषु वर्ज्ययोगाः।	20	1
द्वितीयखण्डः	ग्रासभेदेन शुभाशुभविचारः, सामान्यरूपेण वर्ज्यकार्याणि, कुलिकादि-अशुभमुहूर्ताः, वारक्रमेण दूषितमुहूर्ताः, होलाष्टकविचारः, भद्राविचारः, भद्रायाः मुखपुच्छ-विभागः, भद्रावासं तत्फलञ्च।	20	1
तृतीयखण्डः	समय-शुद्धिः विचारः, सिंहस्थवक्रातिचारस्थिते गुरौ दोषः, सिंहस्थगुरोः परिहारः, सापवादं लुप्तसंवत्सरदोषाः, वारप्रवृत्तिः, कालहोरेशाः, कालहोरायाः, प्रयोजनम्, नक्षत्राधिपाः, ध्रुवादिनक्षत्रसंज्ञा, ऊर्ध्वाधस्तिर्यङ्मुखनक्षत्राणि।		1
चतुर्थखण्डः	नववस्त्राभूषणधारणमुहूर्तः, स्फुटितनववस्त्रफलम्, वस्त्रधारणेपरिहारः, औषधसेवन-सूचीकर्ममुहूर्तः, विक्रयविपणिमुहूर्तः, नक्षत्राणामन्धादिसंज्ञा, अन्धादिनक्षत्राणां फलानि, धनव्यवहार, मुहूर्तः, सेवामुहूर्तः, ऋणस्यादानप्रदानमुहूर्तः, हलप्रवहण, मुहूर्तः, बीजवपनमुहूर्तः, धान्यच्छेदनमुहूर्तः, सस्यरोपणकर्णमर्दनमुहूर्तः, धान्यस्थापनमुहूर्तः, शान्तिमंगलकर्ममुहूर्तः, होमाहुतिमुहूर्तः, अग्निवासविचारः, नवान्भक्षण-मुहूर्तः, रोगमुक्तस्नान-मुहूर्तः, परीक्षामुहूर्तः, प्रेतदाहः, पंचके निषिद्धकार्याणि।	20	1

सत्यापित
VERIFIED

Sanjay

पञ्चमखण्डः

आन्तरिक मूल्यांकनम्

सन्दर्भग्रन्थः- मुहूर्तचिन्तामणिः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

Sanjay

सहायक कुलसचिव /
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
(मानित विश्वविद्यालय)
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित विश्वविद्यालय)
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

20
1
कुलसचिव / Registrar
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

Sanjay

Vinod Sharma

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्, द्वितीयसत्रम्, तृतीयपत्रम्

(Major Core Course) - II Semester, III Paper

तृतीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः- ताजिकनीलकण्ठीप्रथमतन्त्रम् अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1= 5
प्रथमखण्डः	द्वादशराशिस्वरूपम्, राशीनां मित्रामित्रविभागः, वर्षप्रवेशसाधनम् तिथिसाधनम्, ।	20	1
द्वितीयखण्डः	चालनम्, ग्रहस्पष्टीकरणम्, चन्द्रस्पष्टीकरणम् लग्नसाधनम् दशमलग्नसाधनम् ससन्धिद्वादशभावसाधनम्।	20	1
तृतीयखण्डः	पञ्चवर्गीबलसाधनम्। द्वादशवर्गीसाधनम्, द्वादशभावानां शुभाशुभफलम्, पञ्चाधिकारिणाः वर्षशनिर्णयश्च।	20	1
चतुर्थखण्डः	ग्रहाणां स्वरूपम्, ग्रहाणां दृष्टिः ग्रहमैत्रीचक्रञ्च, षोडशयोगानां लक्षणं फलञ्च। सहमानयनम्, मुद्दादशा-पात्यंशदशासाधनम्, वर्षफलविवेचनम्।	20	1

पञ्चमखण्डः

आन्तरिकमूल्याङ्कनम्

20

सन्दर्भग्रन्थः

१. ताजिकनीलकण्ठीप्रथमतन्त्रम् - चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्षः

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)

बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

विद्यार्थी
Ramesh
Vinod Sharma

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्, द्वितीयसत्रम्, चतुर्थपत्रम्

(Major Core Course) - II Semester, IV Paper

चतुर्थपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - पाठ्यग्रन्थः- मुहूर्तचिन्तामणिः संक्रान्ति-गोचर-संस्कारप्रकरणानि अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1=5
प्रथमखण्डः	सङ्क्रान्तीनां नामानि, संक्रान्तेः पुण्यकालः, अयनसंक्रमणविशेषः, चलसंक्रान्तिसाधनम्, समबृहत्जघन्यसंज्ञक-नक्षत्राणि, कर्कसंक्रान्तेर्विशोपकाः, संक्रान्तीनां वाहनादयः, संक्रान्तिनक्षत्रात् शुभाशुभफलम्, क्षयाधिमासयोर्लक्षणम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	ग्रहाणां वेधस्थानानि, जन्मर्क्षात् ग्रहणफलम्, चन्द्रबले विशेषः, नवरत्नानां धारणविधिः, ग्रहण्यां प्रीतीये रत्नधारणम्, ताराणां नामानि, तारादोषपरिहारः, चन्द्रावस्थासाधनम्, द्वादशावस्थानामानि, सफलानि ग्रहाणां दोषनाशक-औषधयः, कदा ग्रहाः फलदाः, दुष्टतिथौपरिहारः, ग्रहाणां फलकालः।	20	1
तृतीयखण्डः	आद्यरजोदर्शने शुभाशुभविचारः, ऋतुमत्याः स्नानमुहूर्तः, गर्भाधानमुहूर्तः, सीमन्तसंस्कारः, गर्भमासानामधिपाः, पुंसवनमुहूर्तः, जातकर्मनामकरणमुहूर्तः सूतिकास्नानमुहूर्तः, दन्तोत्पत्तिफलम्, सूतिकायाः जलपूजामुहूर्तः।	20	1
चतुर्थखण्डः	अन्नप्राशनमुहूर्तः, भूम्युपवेशनमुहूर्तः, कर्णवेधमुहूर्तः, शुभकार्ये निषिद्धकालः, मुण्डनमुहूर्तः, व्रतबन्धमुहूर्तः, गुरुदोषापवादः, उपनयनमुहूर्तः, प्रदोषलक्षणम् ब्रह्मौदनसंस्कारः, वेदक्रमेण नक्षत्राणि पुष्पण्यां मातारि परिहारः, छुरिकाबन्धनमुहूर्तः केशान्तसमावर्तनयोमुहूर्तः।	20	1

पञ्चमखण्डः सन्दर्भग्रन्थः आन्तरिक मूल्यांकनम्

20

1

मुहूर्तचिन्तामणिः- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लालबहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
वी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
श्री लालबहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित शिक्षणविभागः) New Delhi-110016

विश्वविद्यालय

Rhuni
Vinod Chandra

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, तृतीयसत्रम्, पञ्चमपत्रम्

(Major Core Course) - III Semester, V Paper

पञ्चमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - षट्पञ्चाशिका अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1=5
प्रथमखण्डः	प्रथमद्वितीयतृतीयाध्यायाः, केन्द्रस्थानानां विचारः, तन्त्रादिद्वादशभावानां शुभाशुभज्ञानम्, गमागमविचारः, शत्रोमार्गोनिवृत्तिज्ञानम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	स्थायीयायी शुभाशुभज्ञानम्, जयपराजयज्ञानम्, नागरयायी शुभाशुभज्ञानम्, सन्धिविरोधज्ञानम्।	20	1
तृतीयखण्डः	शुभाशुभलक्षणविचारः, रोगाऽर्तस्य शुभाशुभज्ञानम्, प्रवासचिन्ता, नष्टप्राप्तिज्ञानम्, लाभालाभज्ञानम्, विवाहज्ञानम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	प्रश्नकाले वृष्टिज्ञानम्, तस्करस्य स्वरूपज्ञानम्, नृपतिदिनचर्याज्ञानम्।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिकमूल्यांकनम्	20	

सन्दर्भग्रन्थः

१. षट्पञ्चाशिका- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

२. प्रश्नभूषणम्-आचार्य गुरुप्रसाद गौड़, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शिक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्षः

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)

बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

विद्यार्थी
Ramesh
Vinesh Sharma

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, तृतीयसत्रम्, षष्ठमपत्रम्

(Major Core Course) - III Semester, VI Paper

षष्ठमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - जातकालङ्कारः अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक- मूल्याङ्कनम् 80+20=100	क्रेडिट्स-०४-१=५
प्रथमखण्डः	तन्वादि-द्वादशभावाः, द्वादशभावानां संज्ञा, ग्रहाणां नैसर्गिकमैत्री, ग्रहाणां दृष्टिविचारः।	20	1
द्वितीयखण्डः	भावाध्यायः, तन्वादिद्वादशभावानां फलविचारः।	20	1
तृतीयखण्डः	योगाध्यायः अनिष्टयोगाः, परजातादियोगाः, विविधरोगयोगाः, नपुंसकयोगाः, अन्यरोगयोगाः।	20	1
चतुर्थखण्डः	विषकन्यायोगाध्यायः।	20	1

पञ्चमखण्डः आन्तरिक मूल्यांकनम् 20 1

सन्दर्भग्रन्थः

जातकालङ्कारः- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (आकादमिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्षः

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)

बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

Phuri
Vinod Sharma
Mansingh

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, तृतीयसत्रम्, सप्तमपत्रम्

(Major Core Course) - III Semester, VII Paper

सप्तमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - बृहद्वास्तुमाला (आदितः द्वारस्थापनविचारपर्यन्ता) अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स ०४+१=५
प्रथमखण्डः	गृहनिर्माणप्रयोजनम्, गृहनिर्माणेलग्नविचारः, ग्रामवासनाराकृतिचक्रम्। काकिणीविचारः, भूमिलक्षणम्, भूमिशोधनम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	इष्टिकानामानि स्थापनानि च, शिलान्यासविधिः, गृहनिर्माणेत्याज्यकाष्ठानि वृक्षच्छेदनमुहूर्तः, गृहोच्चमानम्, प्लवफलम्, भूमिशोधने सूत्रनिर्णयः ।	20	1
तृतीयखण्डः	शल्यनिष्कासनम्, शल्यानयनप्रकारः, दिक्साधनम्, पिण्डानयनम्, आयसाधनम्, शालाघुवाङ्कानामानयनम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	गृहस्यषोडशनामानि, वास्तुनिवेशनम्, गृहाराम्भेकालशुद्धिः, वृषवास्तुवत्सचक्रम्, कूर्मचक्रम्, द्वारस्थापनम्, द्वारनिर्णयः।	20	1

परमखण्ड

आन्तरिक मूल्याङ्कनम्

20

सन्दर्भग्रन्थः-

बृहद्वास्तुमाला- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
वी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-११००१६
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित विश्वविद्यालय)

वी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

Handwritten signature

Handwritten signature
Vineet Sharma

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, चतुर्थसत्रम्, अष्टमपत्रम्
(Major Core Course) - IV Semester, VIII Paper

अष्टमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - मूहूर्तचिन्तामणिः, विवाहप्रकरणम् अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्कः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1=5
प्रथमखण्डः	अष्टौविवाहाः, भार्याप्रशांसा, विवाहफलम्, प्रश्नलग्नातविवाहयोगाः, वैधव्ययोगाः, मृतवत्सायोगः विवाहभङ्गयोगाः, कुम्भविवाहविचारः अश्वत्थविवाहः, विष्णुप्रतिमया सह विवाहः, कन्यादातारः।	20	1
द्वितीयखण्डः	कन्यावरणमुहूर्तः, वाग्दानप्रकारः, वरवरणमुहूर्तः, कन्याविवाहकालः विवाहे विहितमासाः, विवाहे मासविशेषः, जन्म-मासादौ विशेषः, त्रिज्येष्टविचारः, त्रिबलशुद्धिः ।	20	1
तृतीयखण्डः	अष्टकूटविचारः, (वर्ण-वश्य-तारा-योनि-ग्रहमैत्री-गण-भकुट-नाडी) दुष्टभकुटपरिहारः, दुष्टगणकूटादिपरिहारः, नाडीदोषे जपादिकम्, नाडीदोषपरिहारः।	20	1
चतुर्थखण्डः	गण्डान्तदोषाः, नक्षत्रगण्डान्तदोषः, लग्नगण्डान्ते विशेषः, तिथिगण्डान्तदोषः, माङ्गलिकदोषः परिहारश्च लतादि-दशदोषविचारः देशभेदेन परिहारश्च, लग्नशुद्धिः, विहितनवांशः, लग्नभङ्गयोगः, लग्नेवर्ज्याग्रहाः, गोधूलिविचारः, गोधूलिभेदे तत्र वर्ज्यदोषः।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिकमूल्यांकनम्	20	1

सन्दर्भग्रन्थः- मुहूर्तचिन्तामणिः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्ष
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)
बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

Phun
Vinod Sharma
Mansingh

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, चतुर्थसत्रम्, नवमपत्रम्

(Major Core Course) - IV Semester, IX Paper

नवमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - भुवनदीपकः अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1= 5
प्रथमखण्डः	गृहाधिपद्वारम्, ग्रहोच्चनीचद्वारम्, शत्रुमित्रद्वारम्, राहुगृहोच्चनीचद्वारम्, केतुस्थितिद्वारम्, ग्रहस्वरूपादिद्वारम्, द्वादशभावविचारद्वारम्	20	1
द्वितीयखण्डः	इष्टकालसाधनद्वारम्, लग्नविचारद्वारम्, विनष्टग्रहविचारद्वारतः स्त्रीप्राप्तिविचारद्वारपर्यन्तम्, विनष्टग्रहविचारद्वारम्, राजयोगद्वारम्, लाभाऽलाभविचारद्वारम्, लग्नेशस्थितिद्वारम्, गर्भक्षेमद्वारम्, गुविणोपसर्गद्वारम्, अपत्ययुग्मप्रसवद्वारम्	20	1
तृतीयखण्डः	गर्भमाससंख्याज्ञानद्वारम्, स्त्रीप्राप्तिविचारद्वारम्, विषकन्यानिर्णयद्वारतः दुर्गभंगद्वारपर्यन्तम्, विषकन्यानिर्णयद्वारम्, भावान्तग्राहद्वारम् विवाहविचारद्वारम्, विवादविचारद्वारम्, संकीर्णपदनिर्णयद्वारम्, दीप्तपृच्छाद्वारम्, पथिकगमनागमनद्वारम् मृत्युयोगद्वारम्, दुर्गभंगद्वारम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	चौर्यादिस्थानद्वारतः गर्भादिप्रश्नद्वारपर्यन्तम्, क्रयाणकार्घद्वारम्, नौमृतिबन्धनद्वारम्, अतीतदिनलाभादिद्वारम्, लग्नेशांशलाभद्वारम् द्रेष्काणादिफलज्ञानद्वारम्, दोषज्ञानद्वारम्, दिनचर्याज्ञानद्वारम्, गर्भादिप्रश्नज्ञानद्वारम्।	20	1

पञ्चमखण्डः

आन्तरिकमूल्यांकनम्

20

1

सन्दर्भग्रन्थः-

भुवनदीपकः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)

Assistant Registrar (Academic)

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्ष

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(केन्द्रीय विद्यालय)

बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

(Handwritten signatures)

(Handwritten signatures: Khuri, Vinod Sharma, Anand)

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, चतुर्थसत्रम्, दशमपत्रम्

(Major Core Course) - IV Semester, X Paper

दशमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - बृहद्वास्तुमाला (गृहप्रवेशप्रकरणतः समाप्तिपर्यन्त) अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1= 5
प्रथमखण्डः	त्रिविधगृहप्रवेशः, कालशुद्धयादिकम्, प्रवेशनक्षत्रेषु शुभाशुभफलानि, प्रवेशे शुभलग्नानि, जीर्णगृहप्रवेशविचारः, जीर्णगृहप्रवेशे निषिद्धनक्षत्राणि	20	1
द्वितीयखण्डः	गृहराम्भोक्तमासाः, त्रिविधप्रवेशेऽपि वास्तुपूजा, अश्वगृहनिर्माणचरणविचारः, गृहवाटिकायां त्याज्यवृक्षविचारः, दिग्विभागे च वृक्षारोपणविचारः।	20	1
तृतीयखण्डः	वृक्षारोपणम्, वृक्षारोपणकालनिर्णयः, सेचनविधिः, बीजविधानम्, कूपनिर्माणफलम्, मण्डपादिनिर्माणप्रकारः दकार्गलम्, वृक्षायुर्वेदाध्यायः।	20	1
चतुर्थखण्डः	दिगीशाः, शिरानामानि, शिराचिन्हनिर्देशाः, दिग्विभागेन कूपलक्षणम्, कूपचक्रम्, कूपमुहूर्ताः, तडागचक्रम्, देवमन्दिरनिर्माणप्रयोजनम्, देवालयोक्तवास्तुपुरुषलक्षणम् द्वारविभागश्च, जलाशयागमदेवप्रतिष्ठासुहूर्ताः।	20	1
	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्	20	1

सन्दर्भग्रन्थः-

बृहद्वास्तुमाला- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब, सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्ष

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ

(नवीन संस्थापना)

नई दिल्ली-110016

धूमि
श्री लाल बहादुर शास्त्री
नवीन संस्थापना

Vinod Sharma
नवीन संस्थापना

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीतृतीयवर्षम्, पंचमसत्रम्, एकादशमपत्रम्

(Major Core Course) - V Semester, XI Paper

एकादशमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - जैमिनीसूत्रम् अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1 = 5
प्रथमखण्डः	प्रथमाध्यायः प्रथमपादः-मङ्गलाचरणम्, राशिदृष्टिः, ग्रहदृष्टिः, दृष्टिचक्रम्, अङ्गज्ञानचक्रम्; अर्गलायोगः, अर्गलाबाधकः, स्पष्टग्रहचक्रम्, द्वादशभावचक्रम्, राश्यर्गलाचक्रम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	गुलिकज्ञानप्रकारः, चरकारकाः, स्थिरकारकाः, चरदशाविचारः, पदनिरूपणम्, हासदिप्रदुवर्गाः। द्वितीयपादः-आत्मकारकनवांशवेशतो ग्रहाणां फलविचारः, कारकांश-राशिफलम्, कारकांशकुण्डल्याग्रहस्थित्या फलानि केन्द्रमयोगः।	20	1
तृतीयखण्डः	तृतीयपादः-पदप्रकरणम्, राजयोगाः, बन्धनयोगः, शुभयोगाः। चतुर्थपादः-उपपदप्रकरणम्, गौरादिवर्णज्ञानम्, परजातयोगः।	20	1
चतुर्थखण्डः	द्वितीयाध्यायः प्रथमपादः-आयुर्दायनिरूपणम्, कक्ष्याहासः, कक्ष्यावृद्धिः, निधनयोगाः, अल्पायु-मध्यायु-दीर्घायुर्योगाः, महेश्वर-रूद्र-शूल-ब्रह्मग्रहाः।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिकमूल्याङ्कनम् पाठ्यग्रन्थः - जैमिनीसूत्रम्, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी	20	1

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016
ज्योतिष विभागाध्यक्ष
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)
बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

[Signature]

[Signature]

[Signature]

[Signature]
Vinod Sharma
[Signature]

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीतृतीयवर्षम्, पंचमसत्रम्, द्वादशमपत्रम्

(Major Core Course) - V Semester, XII Paper

द्वादशमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - बृहज्जातकम् (आदितोऽरिष्टाध्यायपर्यन्तम्) अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स ०४+१=५
प्रथमखण्डः	ग्रन्थनिर्माणप्रयोजनम्, होराशब्दार्थः, कालपुरुषः, नक्षत्रपुरुषः, उच्चनीचविभागः, वर्गोत्तममूलत्रिकोणविचारः।	20	1
द्वितीयखण्डः	राशिर्वर्णबलविचारः, ग्रहाणां स्वरूपम्, ग्रहाणां स्थानादिबलविचारः, ग्रहाणां वर्णप्रकृतिद्वयादिविचारः, ग्रहाणां राजादिविभागविचारः, ग्रहाणां पर्यायवाचीशब्दाः।	20	1
तृतीयखण्डः	गर्भाधानकालनिर्णयः, गर्भपुष्टिविचारः, गर्भपातविचारः, षट्क्लीवयोगाः, यमलगर्भयोगाः, प्रसवकालनिर्णयः, पितृपरोक्षजन्मयोगाः, पारजातजन्मयोगाः, सर्पवेष्टितजन्मयोगाः, मातृपरित्यक्तयोगाः, प्रसूतिगृहविचारः। दीपविचारः, सूतिकागृहविचारः, उपसूतिकाविचारः, द्रष्टृकाणवशात् अंगविचारः।	20	1
चतुर्थखण्डः	सद्योमरणयोगाः, चन्द्रकृत-अरिष्टविचारः, लग्नकृत-अरिष्टविचारः, भौमादिग्रहकृतअरिष्टविचारः, अरिष्टकालनिर्धारणम्।	20	1

पञ्चमसत्रम्

आन्तरिक मूल्याङ्कनम्

20

५

सन्दर्भग्रन्थः-

बृहज्जातकम् - चौखम्बा सुरभारती प्रकाशनम्, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्ष

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित विभागाध्यक्ष)

बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

Rishi
Vinod Sharma
Anand Sharma

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीतृतीयवर्षम्, पंचमसत्रम्, त्रयोदशपत्रम्

(Major Core Course) - V Semester, XIII Paper

त्रयोदशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - सामुद्रिकशास्त्रम् अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स ०४+१=५
प्रथमखण्डः	सामुद्रिकशास्त्रस्य आधारे वैशिष्ट्यञ्च, सामुद्रिकशास्त्रप्रयोजनम्, समुद्रशास्त्रस्येतिहासः, मानवशरीरे अंगोपांगानां संज्ञाकथनम्, पूर्वजन्मकर्मफलानुसारेण लक्षणानामुपपत्ति, अष्टलक्षणानि फलानि च, जघानां शुभाशुभत्वम्, पादाङ्गुल्यादीनां शुभलक्षणानि, पादतलशुभलक्षणानि जानुलक्षणं तथा उरुलक्षणम्, रोमाणां शुभाशुभत्वम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	कटिलक्षणम्, वीर्यलक्षणानि, शिश्रमणिलक्षणानि, शिश्रलक्षणानि, स्फिगलक्षणानि, रुधिरवर्णलक्षणानि, मूत्रधारापरीक्षाकथनम्, शुकपातजन्यलक्षणानि, जठरलक्षणानि, पात्रलक्षणानि, कुक्षिलक्षणानि, नाभेलक्षणानि, वस्तिलक्षणानि, स्क, वक्षादिलक्षणानां फलमन्धानां फलम्, बाहुलक्षणम् एवं पाणिलक्षणफलम्।	20	1
तृतीयखण्डः	रेखानामशुभलक्षणानि, मातुरेखाफलकथनम्, आयुरेखालक्षणं फलञ्च-द्रव्य-गोत्र, परिणयरेखाकथनम्, मणिबन्धे यवमालानां फलम्, उध्वरेखाफलम्, पाणितले, सहोदररेखाकथनम्, सन्ततिरेखाकथनम्, विविधचिह्नानां फलमङ्गुष्ठे, पुष्टलक्षणानां फलम्, नखानां फलम्, अङ्गुष्ठमुले काकपदफलम्, यवचिह्नानां फलम्, कूर्चलक्षणम् एवं गण्डलक्षणम्, चिबुकलक्षणम्, ग्रीवाफलम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	कपोललक्षणम्, दन्तसंख्याफलम्, दन्तलक्षणम्, अधरलक्षणम्, मुखलक्षणम्, रसनालक्षणम्, नासिकालक्षणम्, हास्यलक्षणम्, घटिकालक्षणम्, तालुलक्षणम्, भ्रूलक्षणम्, रोदनलक्षणम्, पक्ष्मफलम्, दृष्टिफलम्, नेत्रलक्षणम्, छिक्कालक्षणम्, अल्पायुषां, केशलक्षणम्, शिरस्याकारफलम्, ललाटलक्षणं फलञ्च, कर्णलक्षणम्, तमोगु-रजो-दीर्घायुषां सत्त्व, लक्षणमणिलक्षणम्।	20	1

पञ्चमसत्रम्

आन्तरिक मूल्यांकनम्

20

1

सन्दर्भग्रन्थः-

- सामुद्रिकशास्त्रम् २:१००१-चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन वाराणसी, अभयकात्यायन - टीकाकार,
- सचित्र सामुद्रिक रहस्य, टिकाकार, धीनारायण सिन्हेण, डॉ -श्री ठाकुर प्रसाद पुस्तक भण्डार, कचौड़ीगली, २२१००१-वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शास्त्रिक)
Assistant Registrar (Academic)

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
वी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
P-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित विश्वविद्यालय)

वी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

Handwritten signatures and names: Vinod Sharma, Rishi, and others.

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीतृतीयवर्षम्, षष्ठसत्रम्, चतुर्दशपत्रम्

(Major Core Course) - VI Semester, XIV Paper

चतुर्दशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - शिल्पदीपकः अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्कः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स ०४+१=५
प्रथमखण्डः	प्रथमप्रकरणम्-सूत्रधारलक्षणम्, गृहारम्भमुहूर्तम्, मानप्रमाणम्, हस्तधारणविधिः, सूत्रभेदाः, चैत्रादिद्वादशमासफलम्, सौरमासविचारः, दिक्साधनम्, भूमिपरीक्षाः, प्लवविचारः, भूमिशोधनार्थं शल्योद्धारः, प्रश्नानुसारेशल्यज्ञानम्, पञ्चसु कर्मसु वास्तुपुरुषपूजनम् तत्फलानि, वृक्षच्छायादि निर्णयः।	20	1
द्वितीयखण्डः	द्वितीयप्रकरणम्-आयनामानि, आयफलाफलम्, आयस्थानानि, भक्षकायज्ञानम्, गणनक्षत्रगणमैत्रीगुणदोषञ्च, राश्यानयनविधिः, चन्द्रदिशाविचारः	20	1
तृतीयखण्डः	तृतीयप्रकरणम्- व्यानयनम्, व्ययाष्टसंज्ञानि, अशंकानयनम्, यमांशस्थानानि, ताराविचारः, योनिविचारः, दशविधद्वारम्, ध्वजदण्डस्यविस्तारः, दण्डप्रकारः, ध्वजमानम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	चतुर्थप्रकरणम्-द्वारस्थापनविधि, पदभागेस्तम्भविधिः, कपाटविचारः, भूमोविचारः, वास्तुभङ्गात्दोषः, कोणविचारः, राहुविचारः, ध्रुवादिषोडशगृहाणां नामानि।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्	20	1

सन्दर्भग्रन्थः-

शिल्पदीपकः - चौखम्बा सुरभारती प्रकाशनम्, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्ष
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित विश्वविद्यालय)
बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

विश्वनाथ झा
Rishi
Vinod Sharma
Anand

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीतृतीयवर्षम्, षष्ठसत्रम्, पञ्चदशपत्रम्

(Major Core Course) - VI Semester, XV Paper

पञ्चदशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - बृहज्जातकम् (आयुर्दायाध्यायतः नाभसयोगाध्यायपर्यन्तम्) अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक- मूल्याङ्कनम् 80+20=100	क्रेडिट्स ०४+१=५
प्रथमखण्डः	पिण्डायुर्दायविचारः, चक्रपातहानिविचारः, कूरोदयहरणविचारः, प्राणिनां परमायुर्योगविचारः, जीवशर्मायुर्विचारः, सत्यायुर्विचारः, अमितायुर्योगविचारः, आयुर्विचारसंस्काराः, सूर्यादिग्रहाणां अष्टकवर्गस्थानम्, सूर्यादिग्रहाणांअष्टकफलननिरूपणम्, लग्नाष्टकवर्गविचारः।	20	1
द्वितीयखण्डः	धनदातागृहनिर्णयम्, धनसमविशेषविचारः, सूर्यादिग्रहाधारेण जीविकाज्ञानम्, पापग्रहाधारेण राजयोगविचारः, वंशानुक्रमेण राजयोगविचारः, राज्यलाभसमयनिर्धारणम्, तस्करपतियोगविचारः।	20	1
तृतीयखण्डः	दशेशानां क्रमः, दशावर्षनिर्णयः, अन्तर्दशा-निर्णयः, अन्तर्दशा-वर्षज्ञानम्, निसर्गदशा क्रमः, दशाप्रवेशेणफलनिर्णयः, सूर्यादिग्रहाणां दशाफल विचारः।	20	1
चतुर्थखण्डः	नाभसयोगानां संख्या, आश्रयदलयोगविचारः, गदा-शकट-विहग-श्रृंगाटक-हलयोगविचारः, गदा-शकट-विहग-श्रृंगाटक-योगफलविचारः, वज्रयवकमलवापी योगविचारः, वज्रयवकमलवापीयोगफलविचारः, यूपशरशक्तिदण्डयोगविचारः, यूपशरशक्तिदण्डयोगफलविचारः, नौकूटछत्रचाप-योगविचारः, नौकूटछत्रचाप-योगफलविचारः।	20	1
पञ्चमखण्डः	सन्दर्भग्रन्थः- आन्तरिक मूल्यांकनम्	20	1

बृहज्जातकम् - चौखम्बा सुरभारती प्रकाशनम्, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016
ज्योतिष विभागाध्यक्ष

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित विश्वविद्यालय)

बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

विश्वविद्यालय

Phum
Vishw
Sharma
Kumar

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिक क्षेत्रम्, नवदेहली- ११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीचतुर्थवर्षम्, सप्तमसत्रम्, षोडशपत्रम्

(Major Core Course) – VII Semester, XVI Paper

षोडशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – फलदीपिका	पूर्णांकाः, आन्तरिक -मूल्यांकनम् 80+20=100	क्रेडिट्स - 04
प्रथमखण्डः	व्यवसाये धनप्रदग्रहाः, दशमेशस्य नवांशैः कर्मविचारः कर्मणः स्तरः, सफलाःपञ्चमहापुरुषयोगाः, सुनफादियोगाः, वेसिवास्युभयचरीयोगाः कर्तरियोगफलम्, सफलाः महाभाग्यादियोगाः, सफलाः वसुमानादियोगाः, मालादियोगाः, सरस्वतीयोगाः, श्रीकण्ठादियोगाः, महायोगादियोगाः, काहल- पर्वत-शंख-संख्या-अधियोगाः, अन्ययोगाः सफला अशुभयोगाः।	20	1
द्वितीयखण्डः	उच्चग्रहवशाद् राजयोगः, दिग्बलीग्रहाद् राजयोगः, वर्गोत्तमलग्नचन्द्राभ्यां राजयोगौ, एकग्रहवशाद् राजयोगः, अन्यराजयोगाः, नीचभंगराजयोगः, नवग्रहाणां द्वादशभावगतफलम्, भावतुल्यग्रहः पूर्णफलदायकः, लग्नचन्द्रयोः राशिफलम्, नीचादिस्थितिवशाद् ग्रहफलम्।	20	1
तृतीयखण्डः	सप्तमभावस्य सिद्धान्तः, सप्तमभावस्य विभिन्नयोगाः, पत्युः कुण्डल्या स्त्रियः राशेर्जातम्, विवाहस्य दिक्कालयोश्च ज्ञानम्, स्त्रियः मृत्युकालः, स्त्रियः व्यक्तित्वनिर्णयः, अशुभयोगाः, सन्तानहीनता स्त्रीरोगाश्च त्रिंशत्शतशत स्त्रीस्वभावपरिज्ञानम्, स्त्रीजन्मनक्षत्रात् फलम्। गर्भाधानविचारः, सन्तानप्राप्तेर्योगाः, सन्तानबाधायोगाः, पञ्चमस्थपापग्रहः, पुत्रकारकः, प्रयत्नेन सन्तानप्राप्तिः, द्वितीयविवाहेन पुत्रयोगः, पुत्रपुत्रीनिर्णयः, संतानसंख्याविचारः, शुक्राणुविचारः, सन्तानतिथिस्फुटः, दोषनिवारणस्योपायाः, सन्तानोत्पत्तेः कालः, आधानलग्नात् सन्तानजन्म ज्ञानम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	आयुषोमहत्त्वम्, जन्मकालस्य निर्णयः, आयुः साधनम्, आयुषः भेदाः, दिनरोगविषघटीदिनमृत्युविचारः, चन्द्रलग्नयोः मृत्युभागः, सामान्यमृत्युर्योगाः, आयुर्निर्णये विशिष्टप्रकाराः, केन्द्रस्थाष्टमेशविचारः, शनिगोचरात् मृत्युकालनिर्धारणम्, गोचरवशाद् मृत्युर्योगाः, बलिष्ठलग्नेशः दोषनिवारकः, रोगसन्दर्भे विचारणीय-ग्रहाः, ग्रहाणां रोगकारकत्वम्, रोगयोगाः, मृत्युकारणनिर्णयः, ग्रहवशाद् मृत्युकारणज्ञानम्, राशीना रोगाः, पूर्वपरजन्मविचारः।	20	1

सहायक कुलसचिव (शिक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University,
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिक क्षेत्रम्, नवदेहली- ११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीचतुर्थवर्षम्, सप्तमसत्रम्, सप्तदशपत्रम्

(Major Core Course) – VII Semester, XVII Paper

सप्तदशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः बृहत्संहिता 'आदितोऽगस्त्यचाराध्यायान्ता'	पूर्णांकाः, आन्तरिक -मूल्यांकनम् 80+20=100	क्रेडिट्स - 04
प्रथमखण्डः	उपनयनाध्यायः, सांवत्सरसूत्राध्यायः, आदित्यचाराध्यायः।	20	1
द्वितीयखण्डः	चन्द्रचाराध्यायः, राहुचाराध्यायः, भौमचाराध्यायः, बुधचाराध्यायः।	20	1
तृतीयखण्डः	बृहस्पतिचाराध्यायः, शुक्रचाराध्यायः, शनैश्चरचाराध्यायः।	20	1
चतुर्थखण्डः	केतुचाराध्यायोऽगस्त्यचाराध्यायश्च।	20	1

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिक क्षेत्रम्, नवदेहली- ११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीचतुर्थवर्षम्, सप्तमसत्रम्, अष्टादशपत्रम्

(Major Core Course) – VII Semester, XVIII Paper

अष्टादशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - लघुपाराशरी पाठ्यग्रन्थः - नरपतिजयचर्यास्वरोदयः	पूर्णांकाः, आन्तरिक -मूल्यांकनम् 80+20=100	क्रेडिट्स - 04
प्रथमखण्डः	संज्ञाध्यायः, भावाध्यायः, राजयोगाध्यायः।	20	1
द्वितीयखण्डः	आयुर्दायाध्यायः, दशाफलाध्यायः, मिश्रफलाध्यायः।	20	1
तृतीयखण्डः	शास्त्रसंग्रहाध्यायः, स्वरशास्त्रस्य प्रधानता, स्वरबलप्रसंशा, चतुरशीतिचक्राणि, यन्त्रमन्त्रौषधबलम्, ज्योतिषाङ्गम्, मात्रादिस्वराध्यायः (मात्रास्वरतः योगस्वरपर्यन्तः)।	20	1
चतुर्थखण्डः	द्वादशवार्षिकादिस्वराध्यायः (द्वादशवार्षिकस्वरतः सर्वतोभद्रचक्रपर्यन्तः), द्वादशवार्षिक-अयन-ऋतु-मास-पक्ष-तिथि- घट्यादिस्वराणां, द्वादशाब्दादीनामन्तरोदयः, बालाद्यवस्थाफलम्, तिथिवारनक्षत्रस्वरचक्रम्, दिक्स्वरचक्रम्, सर्वतोभद्रचक्रम्।	20	1

सहायक कुलसचिव (शिक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिक क्षेत्रम्, नवदेहली- ११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीचतुर्थवर्षम्, अष्टमसत्रम्, नवदशपत्रम्

(Major Core Course) – VIII Semester, XIX Paper

नवदशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - फलदीपिका (15-21 अध्यायाः)	पूर्णांकाः, आन्तरिक - मूल्यांकनम् 80+20=100	क्रेडिट्स - 04
प्रथमखण्डः	भावविचारस्य सामान्यनियमाः, विशेषनियमः, भावनाशयोगाः, त्रिकगतग्रहाः, भावपोषक नाशकग्रहाः, भावनाशकदशान्तर्दशा, लग्नेशस्य शुभत्वविचारः, ग्रहेभ्यः विचारणीयविषयाः, भावकारकाः, भावविचारस्यान्यसिद्धान्ताः, लग्नेशस्य विशेषविचारः, अधिष्ठितराशीनां बलविचारः।	20	1
द्वितीयखण्डः	पञ्चविधसम्बन्धः, भावेशानां फलविचारः, भावफलप्राप्तिकालः, मृत्युकालविचारः, पित्रोः मृत्युकालः, सुतनिधनकालनिर्णयः, स्वमृत्युकालनिर्णयः, मृत्युमासदिननिर्णयः, ग्रहाणां युतिविचारः, चन्द्रदृष्टिफलम् नवांशानुसारेण चन्द्रदृष्टिः, विंशोत्तरीदशाज्ञानम्, विंशोत्तरीवशात् सौरमानविचारः, दशाफलज्ञानम्, विविधभावेशानां दशाफलम्।	20	1
तृतीयखण्डः	सुस्थ-दुस्थभावेशानां दशाफलस्य विषयनियमाः, कष्टकारकदशाः, राज्यकारकदशा, शुक्रदशाफलविचारे विशिष्टनियमः, अशुभग्रहदशान्तर्दशाफलनिर्धारणम्, फलनिर्धारणे राशीनां महत्त्वम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	सुखप्रदकालखण्डस्य निर्णयः, लग्नात् गोचरविचारः, गोचरात् सूर्यचन्द्रयोः दशाफलनिर्णयः, राहुदशायाः फलविचारः, मारकदशानिर्णयः, पाराशरीयदशानियमः, आरोही-अवरोहीदशा, दशागोचरयोः समन्वयः, सफलमन्तर्दशासाधनम्।	20	1

सहायक कुलसचिवः (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

(Signature)

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिक क्षेत्रम्, नवदेहली- ११००१६

प्रस्तावितनवीनशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीचतुर्थवर्षम्, अष्टमसत्रम्, विंशतिपत्रम्

(Major Core Course) – VIII Semester, XX Paper

विंशतिपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – बृहत्संहिता (गर्भलक्षणाध्यायतः उल्कालक्षणाध्यायपर्यन्ता)	पूर्णांकाः, आन्तरिक -मूल्यांकनम् 80+20=100	क्रेडिट्स - 04
प्रथमखण्डः	गर्भलक्षणाध्यायः, गर्भधारणाध्यायः, प्रवर्षणाध्यायः, रोहिणीयोगाध्यायः, स्वातियोगाध्यायः।	20	1
द्वितीयखण्डः	आषाढीयोगाध्यायः, वातचक्राध्यायः, सद्योवर्षणाध्यायः।	20	1
तृतीयखण्डः	कुसुमलताध्यायः, सन्ध्यालक्षण-दिग्दाहलक्षणाध्यायः।	20	1
चतुर्थखण्डः	भूकम्पलक्षणाध्यायः उल्कालक्षणाध्यायश्च।	20	1

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
ब्लॉक-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, तृतीयसत्रम्, प्रथमपत्रम्

(Minor Stream Course) - I Semester, I Paper

प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः- लघुजातकम् अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स - ०४+१
प्रथमखण्डः	राशिबलाध्यायः, ग्रहबलाध्यायः, ग्रहमैत्रीविचाराध्यायः, ग्रहस्वरूपाध्यायः।	20	1
द्वितीयखण्डः	आधानाध्यायः, सूतिकाध्यायः, अरिष्टाध्यायः, अरिष्टभङ्गाध्यायः, आयुर्दायाध्यायः।	20	1
तृतीयखण्डः	दशान्तर्दशाध्यायः, अष्टकवर्गाध्यायः, प्रकीर्णाध्यायः, राशिफलनिरूपणम्, आश्रययोगनिरूपणम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	नाभसयोगाध्यायः, स्त्रीजातकाध्यायः, निर्याणाध्यायः, नष्टजातकाध्यायः।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिकमूल्यांकनम्	20	

सन्दर्भग्रन्थः

१. लघुजातकम्, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
श्री- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, QNA Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्षः

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)

बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

Rhuv
Shiv
Vinod
Shamuel

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, तृतीयत्रयम्, द्वितीयपत्रम्

(Minor Stream Course) - I Semester, II Paper

द्वितीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - जन्मपत्रदीपकः अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स - ०४
प्रथमखण्डः	पञ्चाङ्गपरिचयः, इष्टकालसाधनम्, अभीष्टस्थानस्य सूर्योदयसाधनम्, चालनम्, ग्रहस्पष्टीकरणम्	20	1
द्वितीयखण्डः	अयनांशज्ञानम्, पलभाज्ञानम्, चरखण्डसाधनम्। भयात्-भभोगसाधनम्, चन्द्रस्पष्टीकरणम्।	20	1
तृतीयखण्डः	लंकोदयमानानि, स्वोदयमानानि, लग्नसाधनम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	नतसाधनम्, दशमलग्नसाधनम्, ससन्धिद्वादशभावसाधनम्, विंशोत्तरी-दशासाधनम्, अन्तर्दशासाधनम्	20	1

सन्दर्भग्रन्थाः

१. भारतीयकुण्डलीविज्ञानम्-मीठालाल हिंमतराम ओझा, देवर्षि प्रकाशन, वाराणसी।
२. भारतीयज्योतिषम्-शिवनाथ झारखण्डी, उत्तरप्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ।
३. विद्यापीठपञ्चाङ्गम्-श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्, नवदेहली।

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016
ज्योतिष विभागध्यक्षः

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)
बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

(Signatures)
Rhin
Vinod Sharma

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, चतुर्थसत्रम्, तृतीयपत्रम्

(Minor Stream Course) - II Semester, III Paper

तृतीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - ताजिकनीलकण्ठीप्रथमतन्त्रम् अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स - ०४।
प्रथमखण्डः	द्वादशराशिस्वरूपम्, राशीनां मित्रामित्रविभागः, वर्षप्रवेशसाधनम् तिथिसाधनम्, ।	20	1
द्वितीयखण्डः	चालनम्, ग्रहस्पष्टीकरणम्, चन्द्रस्पष्टीकरणम् लग्नसाधनम् दशमलग्नसाधनम् सप्तद्विद्वादशभावसाधनम्।	20	1
तृतीयखण्डः	पञ्चवर्गाबलसाधनम्, द्वादशवर्गासाधनम्, द्वादशभावानां शुभाशुभफलम्, पञ्चाधिकारिणः, वर्षेशनिर्णयश्च।	20	1
चतुर्थखण्डः	ग्रहाणां स्वरूपम्, ग्रहाणां दृष्टिः ग्रहमैत्रीचक्रञ्च, षोडशयोगानां लक्षणं फलञ्च, सहमानयनम्, मुद्वादशा-पात्यंशदशासाधनम्, वर्षफलविवेचनम्।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्	20	1

सन्दर्भग्रन्थः

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Q.No Institutional Area, New Delhi-110016

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)
बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
Rhus
Vineet Sharma
Mansingh

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीद्वितीयवर्षम्, चतुर्थसत्रम्, चतुर्थपत्रम्

(Minor Stream Course) - II Semester, IV Paper

चतुर्थपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - जातकालङ्कारः अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स - ०४+१=
प्रथमखण्डः	तन्वादि-द्वादशभावाः, द्वादशभावानां संज्ञा, ग्रहाणां नैसर्गिकमैत्री, ग्रहाणां दृष्टिविचारः।	20	1
द्वितीयखण्डः	भावाध्यायः, तन्वादिद्वादशभावानां फलविचारः।	20	1
तृतीयखण्डः	योगाध्यायः, अनिष्टयोगाः, परजातादियोगाः, विविधरोगयोगाः, नपुंसकयोगाः, अन्यरोगयोगाः।	20	1
चतुर्थखण्डः	विषकन्यायोगाध्यायः।	20	1
पञ्चमखण्डः	आन्तरिक मूल्यांकनम्	20	1

सन्दर्भग्रन्थः

जातकालङ्कारः- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Kutub Institutional Area, New Delhi-110016

ज्योतिष विभागाध्यक्षः

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)
बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

श्री लाल बहादुर शास्त्री
Vinod Sharma
Rishi
Mansur

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीतृतीयवर्षम्, पञ्चमसत्रम्, पञ्चमपत्रम्

(Minor Stream Course) - II Semester, IV Paper

पञ्चमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - पाठ्यग्रन्थः- मुहूर्तचिन्तामणिः संक्रान्ति-गोचर-संस्कारप्रकरणानि अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्काः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04+1
प्रथमखण्डः	सङ्क्रान्तीनां नामानि, संक्रान्तेः पुण्यकालः, अयनसंक्रमणविशेषः, चलसंक्रान्तिसाधनम्, समबृहत्जघन्यसंज्ञक-नक्षत्राणि, कर्कसंक्रान्तेर्विशोपकाः, संक्रान्तीनां वाहनादयः, संक्रान्तिनक्षत्रात् शुभाशुभफलम्, क्षयाधिमासयोर्लक्षणम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	ग्रहाणां वेधस्थानानि, जन्मर्क्षात् ग्रहणफलम्, चन्द्रबले विशेषः, नवरत्नानां धारणविधिः, ग्रहाणां प्रीतीये रत्नधारणम्, ताराणां नामानि, तारादोषपरिहारः, चन्द्रावस्थासाधनम्, द्वादशावस्थानामानि, सफलानि ग्रहाणां दोषनाशक-औषधयः, कदा ग्रहाः फलदाः, दुष्टतिथौपरिहारः, ग्रहाणां फलकालः।	20	1
तृतीयखण्डः	आद्यरजोदर्शने शुभाशुभविचारः, ऋतुमत्याः स्नानमुहूर्तः, गर्भाधानमुहूर्तः, सीमन्तसंस्कारः, गर्भमासानामधिपाः, पुंसवनमुहूर्तः, जातकर्मनामकरणमुहूर्तः, सूतिकास्नानमुहूर्तः, दन्तोत्पत्तिफलम्, सूतिकायाः जलपूजामुहूर्तः।	20	1
चतुर्थखण्डः	अन्नप्राशनमुहूर्तः, भूम्युपवेशनमुहूर्तः, कर्णवेधमुहूर्तः, शुभकार्ये निषिद्धकालः, मुण्डनमुहूर्तः, व्रतबन्धमुहूर्तः, गुरुदोषोपवादः, उपनयनमुहूर्तः, प्रदोषलक्षणम् ब्रह्मौदनसंस्कारः, वेदक्रमेण नक्षत्राणि पुष्पिण्यां मातारि परिहारः, छुरिकाबन्धनमुहूर्तः केशान्तसमावर्तनयोमुहूर्तः।	20	1

पञ्चमखण्डः। आन्तरिकमूल्यांकनम्
सन्दर्भग्रन्थः

मुहूर्तचिन्तामणिः- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(मानित विश्वविद्यालय)
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
Delhi-110016

(Signatures)
Rishi
Vinod Sharma
Nand Lal

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली-११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः - फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीतृतीयवर्षम्, षष्ठसत्रम्, षष्ठपत्रम्

(Minor Stream Course) - VI Semester, VI Paper

षष्ठपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - मूर्तचिन्तामणिः, विवाहप्रकरणम् अध्यापनकालः - अशीतिहोरामात्रम्	पूर्णाङ्कः+आन्तरिक मूल्याङ्कनम्- 80+20=100	क्रेडिट्स 04 + 1 = 5
प्रथमखण्डः	अष्टौविवाहाः, भार्याप्रशासा, विवाहफलम्, प्रश्नलग्नातविवाहयोगाः, वैधव्ययोगाः, मृतवत्सायोगः विवाहभङ्गयोगाः, कुम्भविवाहविचारः अश्वत्थविवाहः, विष्णुप्रतिमया सह विवाहः, कन्यादातारः।	20	1
द्वितीयखण्डः	कन्यावरणमूर्तः, वाग्दानप्रकारः, वरवरणमूर्तः, कन्याविवाहकालः विवाहे विहितमासाः, विवाहे मासविशेषः, जन्म-मासादौ विशेषः, त्रिज्येष्ठविचारः, त्रिबलशुद्धिः।	20	1
तृतीयखण्डः	अष्टकूटविचारः, (वर्ण-वश्य-तारा-योनि-ग्रहमैत्री-गण-भकुट-नाडी) दुष्टभकुटपरिहारः, दुष्टगणकूटादिपरिहारः, नाडीदोषे जपादिकम्, नाडीदोषपरिहारः।	20	1
चतुर्थखण्डः	गण्डान्तदोषाः, नक्षत्रगण्डान्तदोषः, लग्नगण्डान्ते विशेषः, तिथिगण्डान्तदोषः, माङ्गलिकदोषः परिहारश्च लतादि-दशदोषविचारः देशभेदेन परिहारश्च, लग्नशुद्धिः, विहितनवांशः, लग्नभङ्गयोगः, लग्नेवर्ज्याग्रहाः, गोधूलिविचारः, गोधूलिभेदे तत्र वर्ज्यदोषः।	20	1

पञ्चमखण्डः आन्तरिक मूल्याङ्कनम् 20 1 1

सन्दर्भग्रन्थः

मूर्तचिन्तामणिः- चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, ज्योतिष विभाग, Area, New Delhi-110016

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विद्यापीठ
(मानित विश्वविद्यालय)
बी- 4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016

Rishi
Vinod Sharma
Sharma

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिक क्षेत्रम्, नवदेहली- ११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीचतुर्थवर्षम्, सप्तमसत्रम्, सप्तमपत्रम्

(Minor Stram Course) – VII Semester, VII Paper

सप्तमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः भावप्रकाशः	पूर्णांकाः, आन्तरिक -मूल्यांकनम् 80+20=100	क्रेडिट्स - 04
प्रथमखण्डः	संज्ञाध्यायः, भावफलकथनाध्यायः, तन्वादिभावविचाराध्यायः।	20	1
द्वितीयखण्डः	रव्यादिभावपदार्थकथनाध्यायः, योगाध्यायः, स्त्रीजातकाध्यायः।	20	1
तृतीयखण्डः	दशाविचाराध्यायः, दशाफलाध्यायः, अन्तर्दशाफलाध्यायः।	20	1
चतुर्थखण्डः	प्रत्यन्तर्दशाफलाध्यायः, दुष्टग्रहशान्त्यर्थदानजपाध्यायः।	20	1

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
कौ-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

कुतुबसांस्थानिक क्षेत्रम्, नवदेहली- ११००१६

प्रस्तावितनवीनवैकल्पिकशास्त्रीयपाठ्यक्रमः

विषयः फलितज्योतिषम्, ज्योतिषविभागः, वेदवेदाङ्गपीठम्

कक्षा - शास्त्रीचतुर्थवर्षम्, सप्तमसत्रम्, अष्टमपत्रम्

(Minor Stram Course) - VII Semester, VIII Paper

अष्टमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः - सामुद्रिकशास्त्रम्	पूर्णांकाः, आन्तरिक -मूल्यांकनम् 80+20=100	क्रेडिट्स - 04
प्रथमखण्डः	सामुद्रिकशास्त्रस्य आधारो वैशिष्ट्यञ्च, सामुद्रिकशास्त्रप्रयोजनम्, समुद्रशास्त्रस्येतिहासः, मानवशरीरे अंगोपांगानां संज्ञाकथनम्, पूर्वजन्मकर्मफलानुसारेण लक्षणानामुपपत्तिः, अष्टलक्षणानि फलानि च, पादतलशुभलक्षणानि, पादांगुल्यादीनां शुभलक्षणानि, जघानां शुभाशुभत्वम्, रोमाणां शुभाशुभत्वम्, जानुलक्षणं तथा उरुलक्षणम्।	20	1
द्वितीयखण्डः	कटिलक्षणम्, स्फिगलक्षणानि, शिश्रुलक्षणानि, शिश्रुमणिलक्षणानि, वीर्यलक्षणानि, शुक्रपातजन्यलक्षणानि, मूत्रधारापरीक्षाकथनम्, रुधिरवर्णलक्षणानि, वस्त्रिलक्षणानि, नाभेलक्षणानि, कुक्षिलक्षणानि, पार्श्वलक्षणानि, जठरलक्षणानि, वक्षोदिलक्षणानां फलम्, स्कन्धानां फलम्, बाहुलक्षणम् एवं पाणिलक्षणफलम्।	20	1
तृतीयखण्डः	रेखानामशुभलक्षणानि, गोत्र-द्रव्य-आयुरेखालक्षणं फलञ्च, मातृरेखाफलकथनम्, उध्वरेखाफलम्, मणिबन्धे यवमालानां फलम्, परिणयरेखाकथनम्, सन्ततिरेखाकथनम्, सहोदररेखाकथनम्, पाणितले विविधचिह्नानां फलम्, अंगुष्ठे यवचिह्नानां फलम्, अंगुष्ठमुले काकपदफलम्, नखानां फलम्, पृष्ठलक्षणानां फलम्, ग्रीवाफलम्, चिबुकलक्षणम्, कूर्चलक्षणम् एवं गण्डलक्षणम्।	20	1
चतुर्थखण्डः	कपोललक्षणम्, मुखलक्षणम्, अधरलक्षणम्, दन्तलक्षणम्, दन्तसंख्याफलम्, रसनालक्षणम्, तालुलक्षणम्, घंटिकालक्षणम्, हास्यलक्षणम्, नासिकालक्षणम्, छिक्कालक्षणम्, नेत्रलक्षणम्, दृष्टिफलम्, पक्ष्मफलम्, रोदनलक्षणम्, भ्रूलक्षणम्, कर्णलक्षणम्, ललाटलक्षणं फलञ्च, शिरस्याकारफलम्, केशलक्षणम्, अल्पायुषां लक्षणम्, दीर्घायुषां सत्त्व-रजो-तमोगुणिलक्षणम्।	20	1

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)

Assistant Registrar (Academic)

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110013
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

कलितशास्त्री (प्रमाणपत्रम्)
(U.G.Certificate)

प्रथमवर्षम्
प्रथमसत्रम्

बहु-अनुशासनात्मकपाठ्यक्रमः (Multidisciplinary courses) – 01 (प्रथमपत्रम्)

क्रेडिट – 03, अंकाः - 75

बृहदवकहाडाचक्रम्

क्रमांकः	पाठ्यांशाः	क्रेडिट	अंकाः
भागः (Unit) – 1	कालप्रकरणम्, पञ्चांगप्रकरणम्	01	25
भागः (Unit) – 2	राशिप्रकरणम्, ग्रहप्रकरणम्	02	25
भागः (Unit) – 3	भावप्रकरणम्, मिश्रप्रकरणम्	03	25
योगः		03	75

सहायकग्रन्थः

बृहदवकहाडाचक्रम्, रणधीर प्रकाशन, हरिद्वार

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-४, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

प्रमाणित शास्त्री (प्रमाणपत्रम्)
(U.G.Certificate)

प्रथमवर्षम्
द्वितीयसत्रम्

बहु-अनुशासनात्मकपाठ्यक्रमः (Multidisciplinary courses) – 02 (द्वितीयपत्रम्)

क्रेडिट – 03, अंकाः - 75

जन्मपत्रदीपकः

क्रमांकः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
भागः (Unit) – 1	पञ्चाङ्गपरिचयः, इष्टकालसाधनम्, अभीष्टस्थानस्य सूर्योदयसाधनम् चालनम्। ग्रहस्पष्टीकरणम् भयात भभोगसाधनम्, चन्द्रस्पष्टीकरणम्।	01	25
भागः (Unit) – 2	अयनांशज्ञानम्, पलभाज्ञानम्, चरखण्डसाधनम्, लग्नसाधनम् नतसाधनम्, दशमलग्नसाधनम्, लंकोदयमानानि स्वोदयमानानि।	02	25
भागः (Unit) – 3	ससन्धिद्वादश भावसाधनम्।	03	25
योगः		03	75

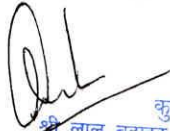
सहायकग्रन्थाः

जन्मपत्रदीपकः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।

विद्यापीठपञ्चाङ्गम्- श्रीलालबहादुरशास्त्री राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, नवदेहली।

सत्यापित
VERIFIED

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant-Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

कुलसचिव / Registrar
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

मलित - शास्त्री (स्नातकः)
(U.G.Certificate)

प्रथमवर्षम्
प्रथमसत्रम्

बहु-अनुशासनात्मकपाठ्यक्रमः (Multidisciplinary courses) – 03 (तृतीयपत्रम्)

क्रेडिट – 03, अंकाः - 75

चमत्कारचिन्तामणिः

क्रमांकः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
भागः (Unit) – 1	सूर्यग्रहात् भौमग्रहपर्यन्तम्	01	25
भागः (Unit) – 2	बुधग्रहात् शुक्रग्रहपर्यन्तम्	02	25
भागः (Unit) – 3	शनिग्रहात् केतुग्रहपर्यन्तम्	03	25
	योगः	03	75

सहायकग्रन्थः

चमत्कारचिन्तामणिः, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।

सत्यापित
VERIFIED

कुलसचिव / Registrar

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

सहायक कुलसचिव (शैक्षणिक)
Assistant Registrar (Academic)
श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016